

Türkiye ve AB yeni model mi?

Avrupa Parlamentosu'nun, Türkiye'nin terör ve güvenlik sorunları ile mücadelede yoğun desteğe ihtiyaç duyduğu bir dönemde aldığı "müzakereleri 'geçici' olarak dondurma" kararı, Avrupa'nın Türkiye'ye yönelik miyop bir bakış açısı olduğunu ortaya koymaktadır.

Abone Ol

Haber Merkezi • 27 Kasım 2016, 04:00 • Yeni Şafak

YORUM

PAYLAŞ

Hacı Mehmet Boyraz • SETA Avrupa Araştırmaları

Avrupa Parlamentosu, 24 Kasım 2016 tarihinde gerçekleşen oturumunda Türkiye ile 3 Ekim 2005 tarihinde başlatılan tam üyelik müzakerelerinin "geçici" olarak dondurulmasına ilişkin tasarımı 37 oya karşı, 479 oyla kabul etti. Oylamada 107 parlamenter ise çekimser kaldı. Uzun süredir gündemde olan bu oturum ile birlikte Türkiye-AB ilişkileri şüphesiz yeni ve çok önemli bir dönemece girdi. Karşı karşıya olduğu güvenlik sorunları ve terör tehditleri nedeniyle Türkiye'nin desteğe en çok ihtiyaç duyduğu bu süreçte Avrupa Parlamentosu, Türkiye'ye daha fazla destek çıkmak yerine Türkiye'ye karşı adeta düşmanca bir tavır alarak ve Türkiye'yi yalnız bırakmayı seçerek Türkiye'deki Avrupa şüphesizliğini ileri bir versiyona taşıdı. İsveç eski Başbakanı ve Avrupa Birliği Dış İlişkiler Konseyi üyesi Carl Bildt konuyla ilgili olarak sosyal medya hesabında yaptığı açıklamada bu sonucu, "Belli ki Avrupa Parlamentosu Türkiye ile ilişkilere stratejik ve uzun vadeli bir yaklaşım getirmek yerine, kısa vadeli ve popülist bir karar almayı tercih etti" diyerek eleştirdi. Kabul edilen bu tasarıdaki hususların arka planına bakıldığında, Avrupa Birliği'nin Türkiye ile olan ilişkisini salt Brüksel-merkezli bir perspektiften değerlendirdiği ortaya çıkmakta.

Tasarıda 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Türk Hükümeti'nin, Avrupa Birliği normları ile uyuşmayan aşırı sert önlemler ve kararlar aldığı iddia edilerek ülkede her şey "normale" dönene kadar müzakerelerin acilen dondurulması tavsiye edilmektedir. Böyle bir tavrın, 15 Temmuz darbe girişimi gibi Türk demokrasisine ve devlet güvenliğine yönelik oluşan tehdidin ciddiyeti ve bu tehdidin Türk toplumunda yarattığı travmayı tamamen göz ardı eden bir tavır olduğu izahtan varestedir. Yine Türkiye ile karşılaştırıldığında daha az tehditle karşı karşıya olan Fransa'nın bir yıldan daha uzun süredir Olağanüstü Hal (OHAL) uygulamasına tepki verilmemesine rağmen Türkiye'deki OHAL uygulamasına son verilmesine yönelik çağrı yapılması, çifte standartın ötesinde Türkiye'ye tepeden bakan bir tutuma işaret etmekte.

Alınan kararda Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin önemli bir stratejik bir ortağı olduğunun kabul edilmesine rağmen ikili ilişkilerde iyileşme, Ankara'nın atacağı adımlara bağlanmaktadır.

Türkiye'nin PKK ve FETÖ ile ilgili hassasiyetlerini ve 2005 yılında başlayan müzakerelerde elle tutulur bir ilerlemenin sağlanmamasının arkasındaki esas sorumluların Avusturya, Fransa, ve Güney Kıbrıs gibi ülkelerin engellemeleri olmasına rağmen böyle bir kararın alınması, oldukça manidardır.

BUNDAN SONRA NE OLACAK?

Avrupa Parlamentosu'nun aldığı bu karar, Avrupa Birliği'nin en yüksek politik kurumu olan ve birliğin politikalarına yön veren Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi/ Avrupa Birliği Liderler Zirvesi için bağlayıcı nitelik taşımamakta. Zira müzakere sürecinin dondurulmasına karar verme yetkisi, bu konseyin uhdesi altında. Bu sebepten ötürü, Türkiye'nin AB üyelik müzakerelerinin dondurulup, dondurulmamasına 15-16 Aralık 2016 tarihleri arasında Brüksel'de gerçekleşecek olan zirvede, üye devletlerin liderleri karar verecek.

Bu toplantıda Avusturya dışındaki üyelerin Türkiye ile müzakerelerin dondurulmasından yana tavır göstermesi beklenmemekte; zira mülteciler konusunda ciddi bir tehdit yaşayan üye ülkeler, Türkiye'yi bu konuda "sopa" ile tehdit etmek yerine "havuç" sunarak (muhtemelen vize muafiyeti) masada tutmak isteyecektir. ABD'de Trump'un seçimleri kazanması, Rusya'nın Soğuk Savaş pozisyonuna dönmesi ve Türkiye'nin elinde 3.5 milyon mülteci gibi önemli bir kozun bulunması sebebiyle 15-16 Aralık'taki zirvede, Avrupa Parlamentosu'nun tavsiye niteliğindeki kararına uyulması zor bir ihtimaldir. Ayrıca, şu ana kadar Avusturya dışındaki tüm ülkelerin liderleri, Türkiye ile müzakerelerin devam ettirilmesi yönünde doğrudan ya da dolaylı olarak beyanat verdikleri not edilmeli.

ALTERNATİF MODELLER

İkili ilişkilere Türkiye açısından bakıldığında üyelik sürecinin yarım asrı aşması; AB üyesi ülkeler başta olmak üzere Avrupa genelinde aşırı sağın güçlenmesi ve yakın gelecekte birçok Avrupa ülkesinde siyasette kontrolü ele almaları ihtimalinin kuvvetle muhtemel olması sebebiyle Türkiye'nin daha fazla "ötekileştirileceği" düşüncesi; 3.5 milyon civarındaki mülteci konusunda Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye yeterli desteği vermemesi; 15 Temmuz darbe girişimine Avrupa Birliği'nin ve üye ülkelerin sessiz kalması; bununla ilintili olarak birçok üye ülkenin uzun süredir FETÖ ve PKK militanlarına kucak açması; Gümrük Birliği'nin revize edilmesi ile ilgili olarak Brüksel'in adım atmaması; Birleşik Krallık gibi önemli bir ülkenin üyeliği terk etmesi sonucu birliğin küresel imajının ciddi anlamda zarar görmesi ve bu süreci takiben birliğin içe dönük ve statükoya dayalı politikalar izlemeye başlaması sebebiyle yeni bir üyeyi bünyesine katmasının uzun zaman alacak olması gibi hususlar Türkiye'nin tam üyeliğinin gerçekleşmesi neredeyse imkansız hale getirmektedir. Bu hususlar göz önüne alınca tam üyelik yerine alternatif modeller ile ilgili tartışmalar gündeme gelmiştir.

Tam üyelik müzakerelerinin sonlandırılması durumunda masadaki birinci alternatif model, Norveç Modeli'dir. Bilindiği gibi, Norveç Avrupa Ekonomi Topluluğu'na üye olup Avrupa Birliği'nin siyasi mekanizmasında yer almamaktadır. Türkiye- Avrupa Birliği arasında

yürütülecek müzakereler sonucunda bu modelin benimsenmesi durumunda, Türkiye Avrupa Ekonomik Alanı'na katılacak ve tek pazar içerisinde yer alacaktır; ancak bunun için Avrupa Birliği'nin belirlediği standartları ve düzenlemeleri kabul etmek durumunda kalacaktır.

Müzakereler sonucunda İsviçre Modeli olarak bilinen ikinci modelin benimsenmesi durumunda Türkiye ve Avrupa Birliği arasında sadece belirli sektörleri (bankacılık, tarım, vd.) kapsayan ortak bir pazar oluşturulabilecek ve kişilerin serbest dolaşımına imkan verilecektir; ancak bu modelin sadece belli sektörleri kapsamından ötürü Ankara'nın ve Brüksel'in tercih edeceği bir alternatif değildir.

Serbest Ticaret Anlaşması Modeli'nin uygulanması durumunda ise Türkiye ve Avrupa Birliği arasında tüm üyeleri kapsayan bir serbest ticaret anlaşması (STA) imzalanacaktır ve bu sayede taraflar arasında gümrük vergisi ve diğer kısıtlamalar kaldırılacak, üçüncü ülkelere karşı ortak bir gümrük tarifesi uygulanacaktır. Anlaşma dışında kalan üçüncü ülkelere karşı ise taraflar kendi gümrük tarifelerini uygulayacaktır.

Tam üyelik müzakerelerinin sonlandırılması durumunda masadaki bu üç modelin Türkiye tarafından kabul edilme ihtimali oldukça düşük. Bu durumda Türkiye'ye özgü olan ve Almanya ve Fransa tarafından desteklenen İmtiyazlı Ortaklık Modeli (privileged partnership) ön plana çıkmaktadır. Tam üyeliğin olmadığı bu modele göre, iki taraf arasındaki ekonomik entegrasyon veya iş birliği artacakken siyasi açıdan nispeten daha düşük düzeyli entegrasyon veya iş birliği yer alacaktır. Modelin asıl kapsamı ise taraflar arasındaki muhtemel yeni müzakere sürecine bağlı olacaktır.

İMTİYAZLI ORTAKLIK MODELİ

Özetle, Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi'nin 15-16 Aralık 2016 tarihleri arasında gerçekleşecek olan zirvede Türkiye ile tam üyelik müzakerelerinin durdurulmasına yönelik bir kararın çıkması beklenmemekte. Ancak müzakere sürecinin bundan sonra ilerlemesi ve nihayetinde üyeliğin gerçekleşmesi özellikle Avrupa siyasetinde ortaya çıkan gelişmeler nedeniyle neredeyse imkansız hale gelmiştir. Türkiye-Avrupa Birliği arasındaki karşılıklı bağımlılıklar göz önüne alındığında ise iki tarafın da ilişkileri yeni ve rasyonel bir zeminde sürdürmesi en mantıklı çözüm olarak görünmektedir. Zoraki sürdürülen, hiçbir zaman nihayete ermeyecek olan ve sürekli siyasi krizlere neden olan tam üyelik müzakereleri yerine Türkiye'nin şimdiden kendi alternatiflerini hazırlamasının zamanı gelmiştir ve şu anda masadaki en makul alternatif "imtiyazlı ortaklık" gibi durmaktadır.

PAYLAŞ

#Avrupa Parlamentosu

#Darbe girişimi

#Serbest Ticaret Anlaşması

#Hacı Mehmet Boyraz

Türkiye'de görüşmeye yeşil ışık

Rusya: Bakanların bir araya gelmesini destekliyoruz.

'Rus askerleri arkadaşlarımı acımasızca öldürdü'

Ukrayna'dan gelenler yaşadıklarını anlattı.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

X